

ΣΥΓΚΡΙΣΗ (ομοιότητες-διαφορές)

ΤΟΥ ΓΙΟΦΥΡΙΟΥ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ

- Μύθος γεφυριού της Άρτας

Μεγάλος αριθμός μαστόρων και μαθητάδων προσπαθούν να ολοκληρώσουν το χτίσιμο του γεφυριού, το οποίο «Ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ γκρεμιζόταν».

- Μύθος Ιφιγένειας εν Αυλίδι:

Δεν πνέει ούριος άνεμος, με αποτέλεσμα τα πλοία των Αχαιών να μην μπορούν να αποπλεύσουν για την Τροία και να μένουν αγκυροβολημένα στην Αυλίδα.

- Και στα δύο έργα υπάρχει η πίστη ότι απαιτείται ανθρώπινη θυσία και μάλιστα οικειοθελής, για να ευοδωθεί ένα έργο. Μάλιστα, η θυσία πρέπει να γίνει για την ολοκλήρωση ενός κοινωφελούς έργου και του γενικού συμφέροντος: η πραγματοποίηση ενός πολέμου-το χτίσιμο ενός γεφυριού.

Και οι δύο θυσίες αφορούν σε δύο νεαρές γυναίκες που έχουν συγγενική σχέση με τον θύτη τους.

- Ιφιγένεια: κόρη Αγαμέμνονα

- Λυγερή: γυναίκα πρωτομάστορα

- Τα θύματα δεν ευθύνονται για το πρόβλημα που υπάρχει.
- Έχουν άγνοια της επικείμενης κατάστασης και δεν ξέρουν ότι θα θυσιαστούν. Έτσι οδηγούνται στον τόπο της θυσίας με καλή διάθεση.
- Ωστόσο, αντιδρούν, όταν αντιλαμβάνονται ότι πρόκειται να θυσιαστούν.
- Αποτελούν τραγικά πρόσωπα, αφού μεταπίπτουν από την ευτυχία στη δυστυχία και πάσχουν εξαιτίας μιας αναπόφευκτης μοίρας.
- Τελικά αποδέχονται τη μοίρα τους οικειοθελώς για το καλό του κοινωνικού συνόλου.

Και οι δύο θύτες είναι σημαντικά πρόσωπα

Αγαμέμνονας: αρχηγός του στρατού των
Αχαιών

Πρωτομάστορας: επικεφαλής του έργου

- Και οι δύο άντρες συγκρούονται με ανώτερες δυνάμεις και έχουν αίσθημα ευθύνης προς τους συνανθρώπους τους.
- Βρίσκονται σε δίλημμα, καθώς πρέπει να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο λύσεις.
- Είναι τραγικά πρόσωπα, γιατί πρέπει να θυσιάσουν ένα αγαπημένο τους πρόσωπο για το κοινό καλό και παρά τον πόνο τους υπακούνε στο καθήκον. Υπάρχει δραματική σύγκρουση ανάμεσα στο «θέλω» και στο «πρέπει».
- Χρησιμοποιούν τέχνασμα (δόλο), για να παρασύρουν το θύμα στον τόπο της θυσίας. Στην *Ιφιγένεια* ο δόλος είναι ο υποτιθέμενος γάμος της με τον Αχιλλέα, ενώ στο *Γιοφύρι* η επιθυμία του πρωτομάστορα να συναντήσει τη Λυγερή.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Ιφιγένεια εν Αυλίδι

- Ο Αγαμέμνονας είναι ένοχος, αφού σκότωσε το ελάφι της θεάς Άρτεμις, καθώς κυνηγούσε στο ιερό της άλσος και πρέπει να τιμωρηθεί.
- Στην *Ιφιγένεια* τη λύση προτείνει ο μάντης Κάλχας.
- Στην *Ιφιγένεια* το μήνυμα το δίνει ο αγγελιαφόρος.

Του γιοφυριού της Άρτας

- Ο πρωτομάστορας δεν ευθύνεται για το γκρέμισμα του γεφυριού.
- Στο *γιοφύρι της Άρτας* τη λύση στο αδιέξοδο τη δίνει ένα πουλί.
- Το μήνυμα στη Λυγερή το μεταφέρει ένα πουλί.

- Η Ιφιγένεια, όταν αντιλαμβάνεται ότι θα τη θυσιάσουν, ικετεύει να τη λυπηθούν.
- Η Ιφιγένεια σώζεται.
- Τα κίνητρα της Ιφιγένειας για την αποδοχή της θυσίας της είναι εθνικά. Θυσιάζεται για την αγάπη της προς την πατρίδα και την τιμή των Αχαιών.
- Η Λυγερή κατηγορεί τη μοίρα της και καταριέται.
- Η Λυγερή θυσιάζεται.
- Τα κίνητρα της Λυγερής για τη θυσία της είναι οικογενειακά. Πεθαίνει από αγάπη για τον αδελφό της.

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΛΥΓΕΡΗΣ

Κατέβηκα στη γκρεμισμένη γέφυρα από αγάπη για τον άντρα μου. Δεν άντεχα να βλέπω τα λυπημένα μάτια του ... Έχασε το δαχτυλίδι του γάμου μας! Έτρεξα να τον βοηθήσω χωρίς να σκεφτώ τίποτε...

Μα τώρα αντιλαμβάνομαι την απάτη... Ο άντρας μου με πρόδωσε! Νιώθω τόση πίκρα και απογοήτευση...

Θέλετε να με στοιχειώσετε στο γεφύρι. Γιατί; Τι σας έκανα; Τι έφταιξα εγώ που το γιοφύρι δεν στεριώνει; Μάστορα, σε παρακαλώ, σε ικετεύω πέταξέ μου ένα σχοινί ν' ανεβώ. Είμαι νέα, όμορφη, γιατί να έχω τέτοιο τέλος; Αλίμονο! Δείτε τα κλαμένα μου μάτια... Τρεις αδελφές είμαστε και οι τρεις άμοιρες. Η μία έχτισε το Δούναβη κι η άλλη τον Ευφράτη. Εγώ η τελευταία πρέπει να χτίσω το γιοφύρι της Άρτας;

Όχι, δεν μου έπρεπε αυτό το τέλος! Έχω τόση οργή μέσα μου! Όμως θα δείτε τι θα πάθετε όλοι σας... Θα έχετε την κατάρα μου. Θα δείτε πως η θυσία μου είναι ανώφελη. Ως τρέμει το καρυόφυλλο, να τρέμει το γιοφύρι, κι ως πέφτουν τα δεντρόφυλλα να πέφτουν οι διαβάτες. Κανένας δεν θα ζήσει. Ούτε εγώ ούτε εσείς.

Μα τι λέω; Θεέ μου, έχω αδελφό στην ξενιτιά. Αν περάσει; Αν πέσει; Αν χαθεί ο αδερφός μου, ο μονάκριβός μου; Είναι ο μόνος που έχει απομείνει κι αυτός μόνο μπορεί να συνεχίσει τη γενιά μας. Μόνο για τον αδελφό μου, μόνο γι' αυτόν θ' αλλάξω την κατάρα. Αν τρέμουν τ' άγρια βουνά, να τρέμει το γιοφύρι, κι αν πέφτουν τα άγρια πουλιά, να πέφτουν οι διαβάτες. Αλίμονο, πρέπει να υποταχτώ στη μοίρα μου. Θα θυσιάσω τη δική μου ζωή για αυτόν.

Ρίχτε μάστορες, ρίχτε ασβέστη, ρίχτε πέτρες, σοβατίστε, μην σταματάτε. Στοιχειώστε με, κάντε με ένα με το γεφύρι. Δέχομαι να θυσιαστώ. Τι έχω αδελφό στη ξενιτιά, μη λάχει και περάσει.